

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 07 czerwca 2016 roku

ZEW.422.27.2016.MP

Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Seuansu Pawi Minister,

w związku z otrzymaną przez Rzecznika Praw Dziecka *Informacją o wynikach kontroli zapewnienia przez gminy opieki przedszkolnej w województwie podlaskim*¹, powstałą w wyniku podjęcia działań kontrolnych przez Najwyższą Izbę Kontroli w okresie od 15 czerwca do 30 września 2015 r., ponownie zwracam uwagę na problem dostępności dzieci do przedszkoli. Nadmienię, że przedmiotem wcześniejszego wystąpienia generalnego Rzecznika Praw Dziecka, tj. z 22 stycznia 2016 r., skierowanego do Ministra Edukacji Narodowej, było zapewnienie dzieciom w wieku 3 lat dostępu do edukacji przedszkolnej w roku szkolnym 2016/2017².

Wyniki kontroli, o której mowa na wstępie, wskazują na zagrożenia związane z dostępnością miejsc w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego na terenie województwa podlaskiego. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w co najmniej 80% skontrolowanych gmin baza oświatowa pozwala na zaspokojenie od 1 września 2017 r.³ jedynie od 69% do 92,1% potrzeb na miejsca w przedszkolach publicznych zameldowanych na ich terenie dzieci w wieku od 3 do 5 lat⁴. Zdaniem NIK zagrożenie to zwiększa przywrócenie obowiązku szkolnego od 7. roku życia.

¹ Znak: LBI.410.007.00.2015, Nr ewid. 202/2015/P/15/064/LBI.

² Znak: ZEW.422.3.2016.MP.

³ Z dniem 1 września 2017 r., zgodnie ustawą z dnia 13 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827 z późn. zm.), na gminy został nałożony obowiązek zapewnienia miejsca realizacji wychowania przedszkolnego w odniesieniu do dziecka 3-letniego.

⁴ Kontrola NIK została przeprowadzona w stanie prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35).

Jednocześnie warto zwrócić uwagę na inny ważny problem, który został ujawniony w wyniku działań Najwyższej Izby Kontroli, tj. na nieprawidłowości w procesie rekrutacji do przedszkoli, polegające na naruszeniu przepisów ustawowych oraz procedur wewnętrznych.

Z raportu NIK wynika, że stwierdzone nieprawidłowości w ww. zakresie polegały w szczególności na:

- ustaleniu przez organy do tego nieuprawnione (komisje rekrutacyjne) dodatkowych kryteriów rekrutacji (kryteria te nie były podawane do publicznej wiadomości);
- nieprawidłowym ocenianiu i kwalifikowaniu wniosków o przyjęcie dzieci do przedszkola;
- niezachowaniu przepisów dotyczących postępowania odwoławczego;
- nieudokumentowaniu zdarzeń istotnych dla oceny prawidłowości procesu rekrutacyjnego, np. dotyczące daty: podania do publicznej wiadomości list kandydatów przyjętych i nieprzyjętych do przedszkoli, złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata i otrzymania tego uzasadnienia przez rodzica, złożenia odwołania oraz złożenia deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego;
- nieprzeprowadzaniu przez dyrektorów postępowań uzupełniających;
- przyjmowaniu do przedszkoli dzieci, które ukończyły lub dopiero ukończą 2 lata.

W efekcie tych działań, przy jednoczesnym zaniechaniu przez niektóre gminy nadzoru nad rekrutacjami, dopuszczono do przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w oddziale przedszkolnym (25) w ponad połowie skontrolowanych przedszkoli.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości oraz zagrożenia, Najwyższa Izba Kontroli rekomenduje m.in. zapewnienie rzetelnego nadzoru nad przedszkolami publicznymi w zakresie rekrutacji oraz zintensyfikowanie przez gminy działań na rzecz zapewnienia dostępu do wychowania przedszkolnego uprawnionym dzieciom.

Powołując się na art. 10a ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2086), proszę Panią Minister o analizę przedstawionych problemów oraz podjęcie działań monitorujących stan przygotowania gmin do realizacji z dniem 1 września 2017 r. tak ważnego zadania jakim jest zagwarantowanie prawa do edukacji przedszkolnej dzieciom w wieku 3-6 lat.

Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zaplanowanych działaniach w ww. zakresie oraz poczynionych ustaleniach.

✓ wyrażenie zgodności
Marek Jankowski